

POSTBUS 3007 | 2001 DA HAARLEM

Provinciale Staten van Noord-Holland
door tussenkomst van de statengriffier mw. drs. K. Bolt
Dreef 3, tweede etage
2012 HR HAARLEM

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

mw. R. Copier

CZ/COM

Telefoonnummer +31235144136

copierr@noord-holland.nl

1 | 4

Betreft: Afhandeling motie 48-2020 'educatie koloniaal verleden'

Geachte leden,

Graag informeren wij u over de afhandeling motie vreemd 48-2020 'educatie koloniaal verleden' die op 29 juni jl. is ingediend.

Inleiding

De provincie onderneemt verschillende initiatieven waarmee zij haar verantwoordelijkheid neemt in het maatschappelijke debat over het koloniaal verleden. Ook schenken wij daar in woord en geschrift aandacht aan en gaan wij met Noord-Hollanders het gesprek aan. Zo betrekken wij hen bij de complexiteit en gevoeligheid rond dit thema. Het doel is om meer begrip en bewustzijn te creëren over wat het slavernij- en koloniaalverleden heeft betekend en tot op de dag van vandaag betekent.

De uitvoering van de motie is verdeeld in drie onderdelen:

1. Exposities;
2. Dialoogtafels en relatie met het Ketikoti festival;
3. Aansluiting bij bestaande initiatieven.

Hieronder leggen wij uit welke acties wij per onderdeel ondernemen.

1. Exposities

Sinds de jaren dertig van de vorige eeuw voeren we het politiek debat in het provinciehuis, paviljoen Welgelegen. Dit huis van onze provincie politiek werd aan het eind van de 18e eeuw gebouwd door Henry Hope (1735-1811), een Amsterdams bankier. Hope was gouverneur generaal van de West-Indische Compagnie en in die functie betrokken bij de slavenhandel. Volgens recent onderzoek door De Fabryck¹ naar het slavernijverleden van Henry Hope en paviljoen Welgelegen is het *"praktisch onmogelijk dat Henry Hope aan Welgelegen geen geld heeft besteed dat was verdiend aan activiteiten die ware gerelateerd aan de slavernij"*.

¹ Bureau voor gebouwhistorisch onderzoek. Zij hebben in opdracht van ons in de periode juli - september 2020 onderzoek gedaan.

Verzenddatum

- 3 DEC. 2020

Kenmerk

1525160/1525227

Uw kenmerk

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl
Kvk-nummer 34362354
Btw-nummer NL.0010.03.124.B.08

U vindt het onderzoek als bijlage bij deze brief.

De resultaten van het onderzoek verwerken we in de rondleidingen en onze communicatiemiddelen (website, social media, Oneindig Noord-Holland). In het scholenprogramma nemen we een opdracht voor de leerlingen en lesmateriaal voor docenten op over het koloniale verleden van paviljoen Welgelegen. Door ook het scholenprogramma te betrekken bij de activiteiten laten we aan de jongere generatie zien dat de provincie er is voor iedereen, ongeacht kleur of afkomst. De provincie kijkt het verleden aan, verbindt dit met het heden en maakt zo van onze provincie een inclusieve samenleving.

Paviljoen Welgelegen

Voordat paviljoen Welgelegen het huis van onze democratie werd, heeft het diverse functies en verschillende bewoners gehad. Zo was het van 1871 tot 1923 het eerste Koloniale Museum ter wereld. Het doel van de collectie was om een levendig en systematisch beeld te geven van grondstoffen, natuurvoortbrengselen en producten uit de overzeese gebieden Oost- en West-Indië. De collectie bestond onder andere uit: bamboe- en rotanmeubelen, een opgezette koningstijger van Sumatra, modellen van Indische vaartuigen en woningen, Indische kunst en nijverheid. De toenmalige collectie is overgedragen aan het Tropenmuseum in Amsterdam.

Momenteel werkt het Tropenmuseum aan een nieuwe vaste tentoonstelling 'de Erfenis'. De focus van deze tentoonstelling ligt op de bewustwording van de relatie tussen ons dagelijkse leven en de erfenissen van kolonialisme en slavernij. Samen met het Tropenmuseum organiseren we in 2022 een tentoonstelling in de expositieruimte van het provinciehuis over dit thema. Rondom deze expositie zetten we ook een educatieprogramma op.

In 2023 is het 160 jaar geleden dat de slavernij officieel werd afgeschaft. Tijdens dit herdenkingsjaar willen we jonge, talentvolle kunstenaars een podium in onze expositieruimte bieden. Wij vragen hen te reflecteren op de maatschappelijke discussie over de omgang met ons koloniale verleden, dat verbonden is met uitbuiting, slavernij en hedendaags racisme. Ook daar zullen we met ons Scholenprogramma educatieve initiatieven aan verbinden.

Huis van Hilde

In de tweede helft van 2021 wordt in archeologiecentrum Huis van Hilde een tentoonstelling georganiseerd over het Schervenwrak. Dit Schervenwrak is vrijwel zeker de 'Pieter Anthony'. Het schip vertrok in 1822 vanuit Amsterdam naar Suriname. Het vervoerde spullen voor de ontginning van de jungle, het bouwen en leven op een plantage. De reis kwam snel ten einde, de boot sloeg namelijk lek op een zandbank in Texel. Het Schervenwrak biedt de mogelijkheid om het koloniale verleden te belichten vanuit de archeologie. Daarbij is ook een divers randprogramma in Huis van Hilde mogelijk gedurende de looptijd van de tentoonstelling. Dat kan onder andere ingevuld worden met lezingen van verschillende sprekers over dit thema.

Historische achtergrondverhalen

Het digitaal verhalenplatform Oneindig Noord-Holland (ONH) zal nieuwe historische achtergrondverhalen verzorgen over het koloniaal verleden, diversiteit en inclusie. ONH doet dit bijvoorbeeld in aanloop naar de opening van tentoonstellingen met dit thema en rond het herdenkingsmoment Keti Koti. In de wekelijkse nieuwsbrief besteden zij aandacht aan de verschillende activiteiten die gedurende het jaar door andere partijen georganiseerd worden rond dit thema. Daarnaast worden de al bestaande verhalen op het platform, net als op eigen website, redactioneel nagelopen op termen en benamingen die tegenwoordig als achterhaald, kwetsend of denigrerend kunnen worden ervaren

2. Keti Koti festival en dialloogtafels

Wij zijn in gesprek met de organisatoren van het Keti Koti festival, het Nationaal Instituut Nederlands slavernijverleden (hierna: NiNsee) over een mogelijke sponsor- bijdrage van de provincie. Zij willen graag meer verdieping toevoegen aan het festival door het organiseren van debatten en lezingen op het festival. Wij willen NiNsee daarnaast vragen dialloogtafels te organiseren. De provincie kan voor dergelijke activiteiten (debatten, lezingen en dialloogtafels) ook Huis van Hilde aanbieden als locatie.

Daarnaast gaan we met onafhankelijke platforms, zoals Pakhuis De Zwijger, in gesprek over de mogelijkheid van een partnerschap om onderwerpen rond dit thema te kunnen agenderen.

3. Aansluiting bestaande initiatieven

Haarlemmers en slavernij

In het najaar van 2021 komt het boek 'Haarlemmers en slavernij' uit van Dineke Stam en Ineke Mok. Bij het boek hoort een fietsroute, die start bij paviljoen Welgelegen en voert langs verschillende plaatsen in Haarlem die met het slavernijverleden van de stad te maken hebben. Op diverse plekken in de stad vinden presentaties plaats, waaronder in het paviljoen.

Musea bekennen kleur

Een groot aantal Noord-Hollandse musea hebben zich verenigd in een samenwerkingsverband 'Musea bekennen kleur'. Onder meer Teylers museum, het Frans Hals museum, het West-Fries Museum, en het Stedelijk museum Alkmaar willen hiermee aandacht besteden aan meer diversiteit en inclusie in de museale wereld. Wij nodigen de initiatiefnemers uit op het paviljoen voor een thema-avond over welke groepen en thema's ondervertegenwoordigd zijn in de museale wereld.

Tot slot

Wij stellen u voor de motie als afgedaan te beschouwen.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris

R.M. Bergkamp

voorzitter

A.Th.H. van Dijk

1 bijlage(n)
Onderzoek Henry Hope